

Klinikten Pratiğe

Kardiyoloji

Editörler

Deniz DEMİRCİ

Duygu ERSAN DEMİRCİ

© Copyright 2022

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-8399-37-0	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Klinikten Pratiğe Kardiyoloji	Yayıncı Sertifika No 47518
Editörler Deniz DEMİRCİ ORCID iD: 0000-0002-1571-7034 Duygu ERSAN DEMİRCİ ORCID iD: 0000-0003-2696-1531	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık Bisac Code MED010000 DOI 10.37609/akya.1301
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, editörleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Tüm yazarlarımızla birlikte “Klinikten pratiğe kardiyoloji” kitabının ilk baskısını okuyucuları ile buluşturmanın heyecanını taşıyoruz.

‘Klinikten pratiğe kardiyoloji’ kitabında hem kardiyoloji hem de kardiyovasküler cerrahi alanlarındaki güncel bilgileri ve yenilikleri okurlarına iletme amaçlanmıştır. Bu kitapta kardiyolojik ve cerrahi bakış açıları bir araya getirilmiştir. Aynı zamanda pratik hayatta hastaların yandaş sorunlarına yaklaşım açısından da ilgili uzmanlık alanlarından, yazdıkları bölümlerle katkılar alınmıştır.

Sağlık kuşkusuz ki bütüncül yaklaşımlarla geliştirilebilir. Ancak artan bilgi birikimi ve gelişen yeni teknikler alt konu başlıklarında uzmanlaşmayı da zorunlu kılmıştır. Günümüzde sağlıkta bütüncül yaklaşım, farklı konularda uzmanlaşmış kişilerin birikimlerini ortak platformlarda

paylaşmaları ile sağlanabilir. Bu kitapta kardiyoloji ve kardiyovasküler cerrahi konusundaki bilgi ve tekniklerin bütüncül olarak bir araya getirilmesi hedeflenmiştir. Tüm yazarlarımızca ortak düşümüz kitabın tekrar eden baskılarında bu yaklaşımı güncel bilgilerle daha da geliştirmektir.

Başta yazarlarımız olmak üzere kitabın oluşumunda katkı sağlayan herkese gönülden teşekkürlerimizi sunuyoruz. Yazım sürecinin tamamlanması kuşkusuz ki sevdiklerimizden, ailelerimizle geçireceğimiz zamandan fedakarlık etmekle mümkün oluyor. Bu konuda desteklerini esirgemeyen aile üyelerimize de minnettarlığımızı dile getirmek isteriz.

‘Klinikten pratiğe kardiyoloji’ kitabının okurlarına katkı sağlaması ve yeni baskıları ile tıp alanındaki Türkçe bilgi dağarcığını geliştirmeye devam etmesi dileğiyle...

Deniz DEMİRCİ

Duygu ERSAN DEMİRCİ

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1	Kardiyovasküler Fizyoloji.....	1
	<i>Ahmet Ferhat KAYA</i>	
Bölüm 2	Kardiyovasküler Cerrahide Farmakolojik Tedavi	15
	<i>Hakkı Kürşat ÇETİN</i>	
Bölüm 3	Koroner Anjiyografi ve Sağ Kalp Kateterizasyonu	31
	<i>Ahmet Serdar YILMAZ</i>	
Bölüm 4	Kalp Cerrahisinde Anestezi.....	45
	<i>Zahide Özlem ULUBAY</i>	
Bölüm 5	Kalp Cerrahisi Hastalarının Yoğun Bakım İzlemi.....	67
	<i>Cihan YETİŞ</i> <i>Barış AKÇA</i>	
Bölüm 6	Kalp ve Damar Hastalıklarının Tanısında Manyetik Rezonans Görüntüleme.....	79
	<i>Duygu ERSAN DEMİRCİ</i>	
Bölüm 7	Prognoz Belirlemede Nükleer Görüntülemenin Yeri.....	89
	<i>Ferit BÖYÜK</i>	
Bölüm 8	Kalp Cerrahisinde Hematolojik Komplikasyonlar.....	95
	<i>Hasan ATMACA</i>	
Bölüm 9	Kan Koruma ve Transfüzyon.....	101
	<i>Yücel KARACA</i>	
Bölüm 10	Kardiyak Cerrahi Sonrasında Gelişen Akut Böbrek Hasarı	111
	<i>Bayram ÖZTÜRK</i>	
Bölüm 11	Miyokardiyal Korunma	119
	<i>Veysel YAVUZ</i>	
Bölüm 12	Kardiyovasküler Cerrahi Sonrası Gelişen Nörolojik Komplikasyonlar.....	129
	<i>Hüseyin Emre KULOĞLU</i>	
Bölüm 13	Ekstrakorporal Dolaşımın Kan ve Plazma Hücrelerine Etkisi	141
	<i>Kaan ÖZCAN</i>	
Bölüm 14	Ekokardiyografi	147
	<i>Mehrek BAHRAMISHAD</i>	

Bölüm 15	Koroner Arter Cerrahisinde Anastomoz Cihazları	159
	<i>Helin EL KILIÇ</i>	
Bölüm 16	Homogreft, Otogreft ve Heterogreftler	167
	<i>Zafer KÜÇÜKSU</i>	
	<i>Mehmet ONUR DOĞAN</i>	
Bölüm 17	Mitral Kapak Cerrahi Hastalıkları	175
	<i>Zülfıye KUZU</i>	
Bölüm 18	Mitral Kapak Tamir Yöntemleri	191
	<i>Begenç ORAZGELDİYEV</i>	
Bölüm 19	Aort Darlığı	207
	<i>Mehmet ERAT</i>	
Bölüm 20	Aort Yetmezliği	217
	<i>Gündüzalp SAYDAM</i>	
Bölüm 21	Triküspit Kapak Hastalıkları ve Cerrahisi	227
	<i>Murat GÖK</i>	
Bölüm 22	Koroner Arter Hastalıklarının Tanısında Gelişmeler	231
	<i>Fatih KOCA</i>	
Bölüm 23	Koroner Revaskülarizasyonda Cerrahi Endikasyonlar	239
	<i>Mustafa USTA</i>	
Bölüm 24	Kardiyopulmoner Baypas	247
	<i>Muharrem Said COŞGUN</i>	
	<i>Uğur KARABIYIK</i>	
	<i>Tayfun GÜNDÜZ</i>	
Bölüm 25	Koroner Arter Bypass Cerrahisi	251
	<i>Şenel ALTUN</i>	
Bölüm 26	Koroner Reoperasyonlar	257
	<i>Begenç ORAZGELDİYEV</i>	
Bölüm 27	Çalışan Kalpte Koroner Cerrahisi	271
	<i>Haşim TÜNER</i>	
Bölüm 28	Miyokard Enfarktüsü Sonrası Kardiyojenik Şok	279
	<i>Yakup YİĞİT</i>	
Bölüm 29	İnvaziv Kardiyolojik Girişimler Sonrası Acil Cerrahi Tedaviler	285
	<i>Saadet AVUNDUK</i>	
Bölüm 30	Erişkinde Patent Duktus Arteriozus Ve Cerrahi Tedavisi	291
	<i>Cem ÇİL</i>	

Bölüm 31 Yetişkin ASD Kalp Hastalıkları ve Cerrahi Tedavisi.....	295
<i>Yücel KARACA</i>	
Bölüm 32 Yetişkin VSD Kalp Hastalıkları ve Cerrahi Tedavisi	303
<i>Muhammed Yasin ADIGÜZEL</i>	
Bölüm 33 Yetişkin Fallot Tetralojisi Kalp Hastalıkları ve Cerrahi Tedavisi	313
<i>Derya DUMAN</i>	
Bölüm 34 Yetişkin Aort Koarktasyonu ve İnterrupted Arkus Aorta	323
<i>Ökkeş UTKU</i>	
Bölüm 35 Yetişkin Sinüs Valsalva Anevrizmaları ve Cerrahi Tedavisi.....	331
<i>Mustafa ÖZKOÇ</i>	
Bölüm 36 Eriskin Yaşta Vasküler Ring	337
<i>Özgür KIZILCA</i>	
Bölüm 37 Sol Ventrikül Anevrizmaları.....	349
<i>Ece HASTAŞ USTA</i>	
Bölüm 38 Miyokard İnfarktüsü Sonrası Gelişen Ventriküler Septal Defekt	359
<i>Mehmet Memduh BAŞ</i>	
Bölüm 39 Kardiyak Aritmilerin Cerrahi Tedavisi.....	365
<i>Fatih GÜVEN</i>	
Bölüm 40 Perikard Hastalıkları ve Cerrahisi.....	375
<i>Abdullah Kadir DOLU</i>	
Bölüm 41 Kalp Yaralanmaları.....	385
<i>Orhan KARAYİĞİT</i>	
Bölüm 42 Kardiyak Tümörler ve Cerrahisi	397
<i>Sebahat TEKELİ ŞENGÜL</i>	
Bölüm 43 İnfektif Endokardit.....	405
<i>Ali Eren ONUŞ</i>	
Bölüm 44 Robotik Kalp Cerrahisi.....	415
<i>Hakkı Kürşat ÇETİN</i>	
Bölüm 45 Yapay Kalp ve Destek Cihazları	427
<i>Ömer Faruk DERMAN</i>	
Bölüm 46 İntraaortik Balon Pompası	433
<i>Mustafa USTA</i>	
Bölüm 47 Kardiyak Transplantasyon.....	445
<i>Sebahat TEKELİ ŞENGÜL</i>	

Bölüm 48 Kardiyovasküler Hastalıklarda Rejeneratif Tedavi	461
<i>Miraç KARAAĞAÇ</i>	
Bölüm 49 Hipertrofik Kardiyomiyopati.....	473
<i>Betül Banu KARASU</i>	
Bölüm 50 Kronik Tromboembolik Pulmoner Hipertansiyon.....	485
<i>Musa DAĞLI</i>	
Bölüm 51 Asendan Aort Anevrizması ve Diseksiyonu.....	497
<i>Şefik Görkem FATİHOĞLU</i>	
Bölüm 52 Aort Anevrizmaları	507
<i>Samir ALLAHVERDİYEV</i>	
Bölüm 53 Aort ve Büyük Damar Hastalıklarında Endovasküler Tedavi	513
<i>Deniz DEMİRCİ</i>	
Bölüm 54 Ventriküler Destek Sistemleri	525
<i>Yasemin DOĞAN</i>	
Bölüm 55 Kalp Hastalarında Görülen Psikiyatrik Bozukluklar ve Tedavisi	539
<i>Musa ŞAHPOLAT</i>	

YAZARLAR

Doç. Dr. Barış AKÇA

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Kalp ve Damar
Cerrahisi AD.
ORCID iD: 0000-0001-9154-4764

Dr. Öğr. Üyesi Samir ALLAHVERDİYEV

İstanbul Aydın Üniversitesi Medicalpark Florya
Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-3175-0835

Dr. Öğr. Üyesi Muharrem Said COŞGUN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0003-1042-9954

Dr. Öğr. Üyesi Derya DUMAN

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk
Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-4176-1709

Dr. Öğr. Üyesi Murat GÖK

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0003-3118-9064

Dr. Öğr. Üyesi Zafer KÜÇÜKSU

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Tıp Fakültesi
Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-2032-7065

Op. Dr. Şenel ALTUN

Bahçelievler Devlet Hastanesi, Kalp Damar
Cerrahisi Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-4819-5949

Op. Dr. Kaan ÖZCAN

Tınaztepe Üniversitesi Kalp ve Damar Cerrahisi AD.
ORCID iD: 0000-0002-0634-9997

Uzm. Dr. Hasan ATMACA

Özel Okmeydanı Tıp Merkezi, Kardiyoloji ve İç
Hastalıkları Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-7084-0038

Uzm. Dr. Saadet AVUNDUK

Denizli Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-0817-1026

Uzm. Dr. Mehrek BAHRAMISHAD

Hendek Devlet Hastanesi Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-4345-4056

Uzm. Dr. Mehmet Memduh BAŞ

Şanlıurfa Özel Meydan Hastanesi Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-0895-7371

Uzm. Dr. Ferit BÖYÜK

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Yedikule Göğüs
Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0003-2313-1495

Uzm. Dr. Hakkı Kürşat ÇETİN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Şişli Hamidiye Etfal
Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp Damar
Cerrahisi AD.
ORCID iD: 0000-0001-7082-9859

Uzm. Dr. Cem ÇİL

Özel Zonguldak Level Hospital, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2428-5170

Uzm. Dr. Deniz DEMİRCİ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi İstanbul Eğitim ve
Araştırma Hastanesi Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-1571-7034

Uzm. Dr. Ömer Faruk DERMAN

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0003-4324-2846

Uzm. Dr. Yasemin DOĞAN

Kayseri Şehir Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-6507-9827

Uzm. Dr. Abdullah Kadir DOLU

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve
Araştırma Hastanesi Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-1142-5974

Uzm. Dr. Helin EL KILIÇ

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Seyrantepe Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi AD.
ORCID iD: 0000-0003-4616-5516

Uzm. Dr. Duygu ERSAN DEMİRCİ

Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2696-1531

Uzm. Dr. Şefik Görkem FATİHOĞLU

Akhisar Mustafa Kirazoğlu Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2154-2784

Uzm. Dr. Ece HASTAŞ USTA

Kaçkar Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-9827-0433

Uzm. Dr. Uğur KARABIYIK

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-5644-751X

Uzm. Dr. Yücel KARACA

Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-5184-5308

Uzm. Dr. Betül Banu KARASU

Etimesgut Şehit Sait Ertürk Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-7084-0038

Uzm. Dr. Orhan KARAYİĞİT

Yozgat Şehir Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-0033-4353

Uzm. Dr. Ahmet Ferhat KAYA

Muş Devlet Hastanesi Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-0544-0657

Uzm. Dr. Zülfiye KUZU

Kayseri Şehir Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-5378-5516

Uzm. Dr. Begench ORAZGELDİYEY

Kardiyoloji İlimi Klinik Merkezli Hastanesi, Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-2627-3897

Uzm. Dr. Mustafa ÖZKOÇ

Rize Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-7113-3378

Uzm. Dr. Bayram ÖZTÜRK

Düziçi Devlet Hastanesi Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-7014-6484

Uzm. Dr. Gündüzalp SAYDAM

Cihanbeyli Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0001-6990-0793

Uzm. Dr. Musa ŞAHPOLAT

Kilis Devlet Hastanesi, Psikiyatri Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-0022-2389

Uzm. Dr. Sebahat TEKELİ ŞENGÜL

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-6010-1319

Uzm. Dr. Haşim TÜNER

Haşim Tüner Hakkari Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0003-2356-1460

Uzm. Dr. Zahide Özlem ULUBAY

İstanbul M. Akif Ersoy Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi EAH, Anesteziyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-2874-2888

Uzm Dr. Mustafa USTA

Kaçkar Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-6044-5170

Uzm. Dr. Ökkeş UTKU

Kütahya Evliya Çelebi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji AD.
ORCID iD: 0000-0002-4392-7522

Uzm. Dr. Veysel YAVUZ

Akhisar Mustafa Kirazoğlu Devlet Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-1761-512X

Uzm. Dr. Ahmet Serdar YILMAZ

Tunceli Devlet Hastanesi Kardiyoloji Kliniği
ORCID iD: 0000-0002-2874-2888

Öğr. Gör. Dr. Özgür KIZILCA

Namık Kemal Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Kardiyoloji AD.

ORCID iD: 0000-0003-1587-7051

Arş. Gör. Dr. Muhammed Yasin ADIGÜZEL

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji AD.

ORCID iD: 0000-0002-8601-9604

Arş. Gör. Dr. Musa DAĞLI

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi,
Kardiyoloji AD.

ORCID iD: 0000-0001-8927-6895

Arş. Gör. Dr. Fatih GÜVEN

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji AD.

ORCID iD: 0000-0003-4533-9799

Arş. Gör. Dr. Miraç KARAAĞAÇ

İnönü Üniversitesi Turgut Özal Tıp Merkezi
Kardiyoloji BD.

ORCID iD: 0000-0002-5688-6977

Arş. Gör. Dr. Mehmet ONUR DOĞAN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Tıp Fakültesi
Kardiyoloji AD.

ORCID iD: 0000-0001-5391-5288

Arş. Gör. Dr. Ali Eren ONUŞ

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Kardiyoloji AD.

ORCID iD: 0000-0002-3536-4184

Arş. Gör. Dr. Cihan YETİŞ

İnönü Üniversitesi, Kalp ve Damar Cerrahisi AD
ORCID iD: 0000-0001-9703-946X

Arş. Gör. Dr. Yakup YİĞİT

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyoloji AD..

ORCID iD: 0000-0002-7502-6534

Dr. Hüseyin Emre KULOĞLU

İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kardiyoloji AD

ORCID iD: 0000-0003-2455-8909

Asistan Dr. Tayfun GÜNDÜZ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Kardiyoloji AD.

ORCID iD: 0000-0002-1808-8990

Başasistan Mehmet ERAT

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Ankara Eğitim ve
Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-0952-5263

Başasistan Fatih KOCA

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bursa Yüksek İhtisas
Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği

ORCID iD: 0000-0002-6824-1017